

VALSTYBINIS STUDIJŲ FONDAS

Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministerijai
teikiama per TAIS

2020-04-29 Nr. R2-71

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinis studijų fondas (toliau – Fondas) išanalizavo Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ projektą Nr. 20-3624 (toliau – Projektas).

Projektu siūloma patvirtinti Paramos skyrimo pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programų, kurias baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, studentams ir pedagoginių profesinių studijų programų studentams tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), o paramą administruoti pavesti Fondui. Siekdami užtikrinti paramos administravimo taisyklių aiškumą bei efektyvų paramos administravimą, teikiame šias pastabas dėl Aprašo nuostatų:

1. Aprašo 3 punkte numatyta, kad paramą administruoja Fondas. Pagal Aprašo 5 punktą, aukštosios mokyklos moka paramą studentams, pagal Aprašo 9 punktą, nutraukia paramos mokėjimą. Taigi, aukštosioms mokykloms Apraše taip pat numatomos paramos administravimo funkcijos: lėšų paramai mokėti poreikio nustatymas, paramos mokėjimas, studijų aplinkybių sekimas (studijų pabaigos, akademinio atostogų) ir, atsižvelgiant į juos, mokėjimų nutraukimas. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad ši paramos rūšis bus administruojama bendrai – Fondo ir aukštųjų mokyklų. Siūlytina papildyti Aprašą šia nuostata ir atskirti paramos administravime dalyvaujančių subjektų funkcijas taip:

„Paramą administruoja Valstybinis studijų fondas (toliau – Fondas) ir aukštosios mokyklos taip:

1. Fondas perveda paramai mokėti skirtas lėšas kiekvienai aukštajai mokyklai bei kontroliuoja šių lėšų panaudojimą;

2. aukštosios mokyklos priima studentų prašymus skirti paramą pagal Fondo patvirtintą formą, sudaro studentų, kuriems skiriama parama, sąrašus, išmoka paramą studentams šiame apraše nustatyta tvarka ir atsiskaito Fondui už joms pervestas lėšas.“

2. Pagal Aprašo 4 punktą, paramai teikti Fondui bus skirtos valstybės biudžeto lėšos, kurias Fondas perves aukštosioms mokykloms. Atsižvelgiant į tai, Fondas su aukštosiomis mokyklomis turės pasirašyti lėšų naudojimo sutartis bei užtikrinti tinkamą atsiskaitymą už panaudotas lėšas. Siūlome Apraše numatyti Fondui teisę tvirtinti lėšų naudojimo sutarties formą, o aukštosioms mokykloms, kurioms bus pervedamos lėšos, - pareigą pasirašyti su Fondu lėšų naudojimo sutartis bei pateikti atsiskaitymui už išmokėtas lėšas būtinus duomenis.

Kartu siūlome detaliau aprašyti paramos skyrimo mechanizmą: kada studentai teikia prašymus paramai gauti, kada aukštosios mokyklos apskaičiuoja paramos poreikį, kada ir kokie duomenys sprendimui dėl lėšų sumos konkrečiai aukštajai mokyklai priimti ir tolesnei lėšų naudojimo kontrolei pateikiami Fondui, kaip spręsti situacijas, kai šis poreikis pasikeičia: atsiranda poreikis įtraukti į sąrašą daugiau studentų, studentas pakeičia studijų formą ir todėl pailgėja jo studijų trukmė, todėl padidėja jam mokėtinų lėšų suma). Siūlome paramos skyrimo mechanizmą, įskaitant ir lėšų naudojimo sutarčių pasirašymą bei atsiskaitymą už lėšas Apraše nustatyti taip:

„1. Aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka ir terminais priima einamaisiais studijų metais į aukštąsias mokyklas įstojusių studentų prašymus skirti paramą ir iki einamųjų metų rugsėjo 20 d. sudaro ir pateikia Fondui studentų, kuriems skiriama parama, sąrašus.

2. Studentų, kuriems skiriama parama, sąrašuose nurodoma: studento vardas, pavardė, asmens kodas, priėmimo metai, studijų kryptis, studijų programos pavadinimas ir kodas, patvirtinimas, kad studentas studijuoja valstybės finansuojamoje studijų vietoje, nėra išėjęs akademinių atostogų ir neturi akademinių skolų, studento studijų pradžios ir pabaigos datos bei paramai mokėti visam studijų laikotarpiui apskaičiuota suma.

3. Gavęs studentų, kuriems siūloma skirti paramą, sąrašą, Fondas per 10 darbo dienų nuo sąrašo gavimo patikrina jame nurodytus duomenis, patvirtina kiekvienai aukštajai mokyklai paramai mokėti skiriamą lėšų sumą ir pasirašo su aukštosiomis mokyklomis lėšų naudojimo sutartis pagal Fondo patvirtintą formą. Lėšų naudojimo sutartyse nurodoma lėšų paramai mokėti išmokėjimo ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas tvarka bei terminai.

4. Jeigu aukštoji mokykla įtraukia studentą į studentų, kuriems siūloma skirti paramą, sąrašą po to, kai šis sąrašas pateikiamas Fondui, arba po sąrašo pateikimo Fondui studentas pakeičia studijų formą ir nustatoma ilgesnė jo studijų trukmė, aukštoji mokykla per 10 darbo dienų nuo studento įtraukimo į sąrašą ar studijų formos pakeitimo pateikia Fondui patikslintą studentų, kuriems skiriama parama, sąrašą, o Fondas per 10 darbo dienų nuo patikslinto sąrašo gavimo patikslina aukštajai mokyklai skiriamą lėšų sumą bei pasirašo su aukštąja mokykla lėšų naudojimo sutarties pakeitimą.

5. Atsiskaitydama už paramai mokėti skirtas lėšas, aukštoji mokykla pateikia Fondui lėšų naudojimo sutartyje nurodytas ataskaitas bei šiuos duomenis: ar studentas pakartotinai studijuoja tame pačiame semestre, akademinių skolų įgijimo ir išnykimo datas, akademinių atostogų pradžios ir pabaigos datas, studijų nutraukimo datą.“

3. Aprašo 6 punkte numatyta, kad parama skiriama visam asmens studijų laikotarpiui, Aprašo 8 punkte – kad parama nemokama akademinių atostogų metu, o Aprašo 9 punkte – kad paramos mokėjimas nutraukiamas asmeniui įgijus akademinių skolų. Akademinių skolų turėjimas yra laikina aplinkybė, studentas jas gali ištaisyti, todėl siūlome apsispręsti, ar tikslinga nutraukti paramos mokėjimą visam likusiam studijų laikotarpiui. Siūlytina aplinkybes, susijusias su asmens studijų pokyčiais, padalinti į dvi grupes: *paramos mokėjimo nutraukimą*, kai studentas baigia studijas anksčiau numatytos studijų pabaigos datos (nutraukia studijas ar yra iš jų pašalinamas), ir *paramos mokėjimo sustabdymą ir atnaujinimą*, kai studentas įgyja akademinių skolų arba yra išleidžiamas akademinių atostogų. Siūlytume paramos sustabdymo bei nutraukimo atvejus Apraše nustatyti taip:

„1. Paramos mokėjimą aukštoji mokykla nutraukia, studentui nutraukus studijas ar pašalinus jį iš aukštosios mokyklos.

2. Paramos mokėjimą aukštoji mokykla sustabdo:

2.1. studentui įgijus akademinių skolų;

2.2. studentui išėjus akademinių atostogų.

3. Paramos mokėjimas atnaujinamas, išnykus aplinkybėms, dėl kurių paramos mokėjimas buvo sustabdytas.“

4. Aprašo 2 punkte nurodytas paramos dydis mėnesiui ir tai, kad parama skiriama visam studijų laikotarpiui, tačiau nenumatyti paramos terminai, neapibrėžtas paramos mokėjimas atostogų laikotarpiu, taip pat mokėjimų nutraukimo ir sustabdymo terminai. Siūlome papildyti Aprašą šiomis nuostatomis dėl paramos išmokėjimo tvarkos:

„1. Parama skiriama visam studijų laikotarpiui, įskaitant atostogas, ir mokama ne ilgiau kaip iki studijų pabaigos. Jei asmens studijos prasideda po einamojo mėnesio 15 d., parama už tą mėnesį nemokama. Jei asmens studijos baigiasi iki einamojo mėnesio 15 d., parama už tą mėnesį nemokama.

2. Paramą studentams aukštosios mokyklos išmoka kiekvieną mėnesį. Už einamąjį mėnesį parama išmokama iki einamojo mėnesio pabaigos. Už pirmąjį einamųjų studijų metų mėnesį parama išmokama ne vėliau kaip iki antrojo einamųjų studijų metų mėnesio pabaigos.

3. Jei paramos nutraukimą ar sustabdymą lemiančios aplinkybės atsiranda iki einamojo mėnesio 15 d., parama už einamąjį mėnesį neišmokama, jei po einamojo mėnesio 15 d., parama už einamąjį mėnesį išmokama.

4. Jei paramos mokėjimo sustabdymą lemiančios aplinkybės išnyksta iki einamojo mėnesio 15 dienos, paramos mokėjimą aukštoji mokykla atnaujinama nuo einamojo mėnesio, jei po einamojo mėnesio 15 d., paramos mokėjimą aukštoji mokykla atnaujinama nuo kito mėnesio.“

5. Parama skiriama visam studento studijų laikotarpiui, jo metu studentai gali nutraukti studijas ir vėl pradėti studijuoti iš naujo. Užtikrinant, kad parama už tą patį studijų laikotarpį būtų išmokėta tik vieną kartą, siūlytina Apraše įtvirtinti draudimą išmokėti paramą du kartus už tą patį laikotarpį:

„Parama mokama vieną kartą už vieną studijų laikotarpį. Jei studentas pakartotinai studijuoja tame pačiame semestre, parama jam nemokama tiek mėnesių, kiek jis gavo paramą tą semestrą ankstesnių studijų metu.“

6. Užtikrinant, kad valstybės biudžeto lėšos parama mokėti būtų naudojamos tinkamai, Apraše siūlytume apibrėžti ir susidariusių permokų, išmokant paramą, išieškojimo taisyklę:

„Nepagrįstai išmokėjusi paramą studentui, aukštoji mokykla atlieka veiksmus šiai permokai susigrąžinti.“

Direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti direktoriaus funkcijas

Vaida Stonytė-Gaubienė

Vaida Stonytė-Gaubienė, tel. +370 651 66068, el. p. vaida.stonyte@vsf.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 19172296